

SFS 2006:359

Utkom från trycket
den 31 maj 2006

Lag om ändring i lagen (1962:381) om allmän försäkring;

utfärdad den 18 maj 2006.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs att 3 kap. 2, 5 a och 5 d §§, 4 kap. 6 § samt 8 kap. 8 § lagen (1962:381) om allmän försäkring² skall ha följande lydelse.

3 kap.

2 §³ Sjukpenninggrundande inkomst är den årliga inkomst i pengar som en försäkrad kan antas komma att tills vidare få för eget arbete här i landet, antingen såsom arbetstagare i allmän eller enskild tjänst (inkomst av anställning) eller på annan grund (inkomst av annat förvärvsarbete). Som inkomst av anställning eller inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte inkomst som avses i 10 kap. 3 § 1–3 inkomstskattelagen (1999:1229) eller sådan ersättning som anges i 1 § första stycket 1–5 och fjärde stycket lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster. Som inkomst av annat förvärvsarbete räknas inte sådan ersättning enligt gruppsjukförsäkring eller trygghetsförsäkring vid arbetskada som enligt 2 § första stycket lagen om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster utgör underlag för nämnda skatt. Den sjukpenninggrundande inkomsten fastställs av Försäkringskassan. Inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete skall därvid var för sig avrundas till närmast lägre hundratal kronor.

Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst bortses från sådan inkomst av anställning och annat förvärvsarbete som överstiger tio gånger prisbasbeloppet. Det belopp som sålunda skall undantas skall i första hand räknas av från inkomst av annat förvärvsarbete. Ersättning för utfört arbete i annan form än pension räknas som inkomst av anställning, såvida ersättningen under ett år uppgår till minst 1 000 kronor, även om mottagaren inte är anställd hos den som utger ersättningen. I nu angivna fall skall den som utför arbetet anses såsom arbetstagare och den som utger ersättningen såsom arbetsgivare. Kan ersättning för arbete för någon annans räkning under året inte antas uppgå till minst 1 000 kronor, skall ersättningen från denne inte tas med vid beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten i annat fall än då den utgör inkomst av näringsverksamhet. Vid beräkning av sjuk-

¹ Prop. 2005/06:142, bet. 2005/06:SfU15, rskr. 2005/06:266.

² Lagen omtryckt 1982:120.

³ Senaste lydelse 2004:781.

penninggrundande inkomst av anställning skall bortses från ersättning som enligt 2 a § skall anses som inkomst av annat förvärvsarbete samt ersättning som idrottsutövare får från sådan ideell förening som avses i 7 kap. 7 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229) och som har till huvudsakligt syfte att främja idrottslig verksamhet, om ersättningen från föreningen under året inte kan antas uppgå till minst ett halvt prisbasbelopp. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning bortses även från ersättning från en stiftelse som har till väsentligt ändamål att tillgodose ekonomiska intressen hos dem som är eller har varit anställda hos en arbetsgivare som lämnat bidrag till stiftelsen (vinstandelsstiftelse) eller från en annan juridisk person med motsvarande ändamål, om ersättningen avser en sådan anställd och inte utgör ersättning för arbete för den juridiska personens räkning. Detta gäller dock endast om de bidrag arbetsgivaren lämnat till den juridiska personen varit avsedda att vara bundna under minst tre kalenderår och att på likartade villkor tillkomma en betydande del av de anställda. Om arbetsgivaren är ett fåmansföretag eller ett fåmanshandelsbolag skall vid beräkningen inte bortses från ersättning som den juridiska personen lämnar till sådan företagsledare eller delägare i företaget eller en person som är närstående till någon av dem. Med fåmansföretag, fåmanshandelsbolag, företagsledare och närstående person avses detsamma som i inkomstskattelagen. Vid beräkning av sjukpenninggrundande inkomst av anställning skall alltid bortses från ersättning från en vinstandelsstiftelse som härrör från bidrag som arbetsgivaren lämnat under åren 1988–1991.

Beräkningen av den sjukpenninggrundande inkomsten skall, där förhållandena inte är kända för Försäkringskassan, grundas på de upplysningar som Försäkringskassan kan inhämta av den försäkrade eller dennes arbetsgivare eller som kan framgå av den uppskattning, som vid taxering gjorts av den försäkrades inkomst. Semesterlön får inte inräknas i den sjukpenninggrundande inkomsten till högre belopp än vad som skulle ha utgivits i lön för utfört arbete under motsvarande tid. En liknande begränsning skall gälla semesterersättning. Inkomst av arbete för egen räkning får ej beräknas högre än som motsvarar skäligen avlöning för liknande arbete för annans räkning.

5 a §⁴ För en försäkrad, till vilken tjänstepension utges i form av ålderspension eller annan därmed jämställd pension före utgången av den månad under vilken han fyller 65 år, skall sjukpenninggrundande inkomst fastställas om han har ett förvärvsarbete som beräknas pågå under minst sex månader i följd. Den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas därvid enligt 2 §.

Är en försäkrad med sådan tjänstepension som avses i första stycket helt eller delvis arbetslös samt arbetsökande, skall sjukpenninggrundande inkomst fastställas endast om tjänstepensionen understiger 60 procent av lönen närmast före pensionsavgången. Den sjukpenninggrundande inkomsten beräknas därvid på grundval av lönen närmast före pensionsavgången eller, om den försäkrade inte har för avsikt att förvärvsarbeta i samma omfattning som tidigare, den inkomst han kan antas få av arbete som svarar mot det föreliggande arbetsutbudet. Vid beräkningen skall iakttas att inkomsten inte får överstiga tio gånger prisbasbeloppet. Vidare skall inkomsten minskas med tjänstepensionen. Minskningen får dock inte ge till resultat att en för-

⁴ Senaste lydelse 1994:46.

säkrad som är endast delvis arbetslös erhåller lägre sjukpenninggrundande inkomst än om beräkning skett enligt första stycket.

5 d §⁵ När Försäkringskassan skall fastställa den sjukpenninggrundande inkomsten för en försäkrad som omfattas av 5 § tredje stycket 1–6 och som helt eller delvis saknar anställning skall den sjukpenninggrundande inkomsten i vissa fall räknas om. Detsamma skall gälla för en försäkrad vars anställning upphör under en pågående ersättningsperiod. Omräkningen skall göras när minst ett år har förflutit räknat från den tidpunkt då den anställning upphörde som senast föranlett eller kunnat föranleda beräkning av sjukpenninggrundande inkomst. Därefter görs omräkningen årligen räknat ett år från den senaste omräkningen. Med den tidpunkt då anställningen upphörde jämföras den tidpunkt då den försäkrade helt upphörde med annat förvärvsarbete än arbete som anställd. När omräkning har gjorts enligt 5 c § räknas tidpunkten från utgången av det senaste hela år som avses där.

Den sjukpenninggrundande inkomsten av annat förvärvsarbete, grundad på annan inkomst än som avses i 2 a § första stycket, skall också räknas om för en försäkrad som inte har upphört med förvärvsarbetet. Omräkning skall göras under en pågående ersättningsperiod efter det att ett år har förflutit räknat från ersättningsperiodens början. Därefter görs omräkningen årligen räknat ett år från den senaste omräkningen.

Omräkningen skall göras med den procentuella förändringen i det allmänna prisläget räknad från det senast fastställda talet för konsumentprisindex jämfört med motsvarande tal tolv månader dessförinnan. En omräkning som innebär en sänkning av den sjukpenninggrundande inkomsten skall inte beaktas. Den sjukpenninggrundande inkomsten kan aldrig fastställas till ett belopp som överstiger tio gånger prisbasbeloppet.

4 kap.

6 §⁶ Hel föräldrapenning utgör lägst 180 kronor om dagen (lägstnivå).

Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, om föräldern under minst 240 dagar i följd före barnets födelse eller den beräknade tidpunkten för födelsen har varit försäkrad för en sjukpenning över lägstnivån och skulle ha varit det om Försäkringskassan känt till samtliga förhållanden. Föräldrapenning för de första 180 dagarna utges dock alltid lägst med ett belopp för hel föräldrapenning om 180 kr (grundnivå). För en förälder som endast är försäkrad enligt 3 kap. 4 § socialförsäkringslagen (1999:799) gäller detta under förutsättning att föräldern uppfyller villkoren i första meningen.

Utöver vad som anges i andra stycket utges föräldrapenning för

– 210 dagar med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, dock lägst med belopp enligt grundnivån, och för

– 90 dagar med belopp enligt lägstnivån.

Vid flerbarnsbörd utges föräldrapenning enligt 3 § andra stycket för

– 90 dagar med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, dock lägst med belopp enligt grundnivån, och för

⁵ Senaste lydelse 2005:334.

⁶ Senaste lydelse 2005:334.

– 90 dagar med belopp enligt lägstanivån. För varje barn utöver det andra utges föräldrapenning med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, beräknad enligt femte stycket, dock lägst med belopp enligt grundnivån.

När föräldrapenning enligt andra–fjärde styckena skall utges med belopp motsvarande föräldrarnas sjukpenning, skall beräkningen ske enligt 3 kap. med undantag av 5 § fjärde–sjunde styckena samt 10 a och 10 b §§.

Utän hinder av vad som föreskrivs i andra–fjärde styckena skall, om föräldrarnas sjukpenninggrundande inkomst har sänkts enligt 3 kap. 5 § tredje stycket 5, föräldrapenningen till dess barnet fyller två år beräknas lägst på grundval av den sjukpenninggrundande inkomst som gällde innan sänkningen skedde eller den högre inkomst som löneavtal därefter föranleder, om föräldern avstår från förvärvsarbete för vård av barn. Är kvinnan gravid på nytt innan barnet uppnått eller skulle ha uppnått ett år och nio månaders ålder, skall föräldrapenningen även fortsättningsvis beräknas på motsvarande sätt. Detsamma gäller vid adoption av barn som sker inom två år och sex månader efter det att det föregående barnet fötts eller adopterats.

För en förälder som helt eller delvis saknar anställning skall den sjukpenninggrundande inkomst som föräldrapenningen beräknas på enligt sjätte stycket alltså omräknas på sätt som anges i 3 kap. 5 d §.

8 kap.

8 §⁷ Vid beräkning av inkomstrelaterad aktivitetsersättning får, om det medför en högre antagandeinkomst, vid tillämpning av 7 § i stället användas de två högsta enligt 6 § omräknade bruttoårsinkomsterna inom en ramtid av tre år.

Om, vid tillämpning av första stycket, endast en bruttoårsinkomst kan tillgodoräknas inom ramtiden upptas vid beräkning av antagandeinkomsten en bruttoårsinkomst med noll kronor.

Om, vid beräkning av antagandeinkomst enligt denna paragraf, den försäkrade kan tillgodoräknas en bruttoårsinkomst året före det år då försäkringsfallet inträffar men denna är lägre än den sjukpenninggrundande inkomst enligt 3 kap. som den försäkrade har vid tidpunkten för försäkringsfallet eller den inkomst som då skulle ha utgjort hans eller hennes sjukpenninggrundande inkomst om Försäkringskassan hade känt till samtliga förhållanden, får den sjukpenninggrundande inkomsten, till den del den inte överstiger 7,5 prisbasbelopp, i stället utgöra bruttoårsinkomst.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande beträffande förmåner som avser tid före ikraftträdandet. Den nya bestämmelsen i 3 kap. 2 § andra stycket första meningen skall dock gälla vid tillämpning av bestämmelserna om sjukpenninggrundande inkomst i 3 kap. 5 § tredje stycket, 5 b och 5 c §§ samt 4 kap. 6 § sjätte stycket vid beräkning av sådan sjukpenninggrundande inkomst som hänför sig till tid före ikraftträdandet.

3. Äldre bestämmelser i 4 kap. 6 § första stycket gäller fortfarande i fråga om föräldrapenning för barn som är födda före den 1 juli 2006.

4. Äldre bestämmelser i 4 kap. 6 § första stycket skall tillämpas vid prövning av om en förälder uppfyller villkoret i 4 kap. 6 § andra stycket första meningen till den del den där angivna tidsperioden hänför sig till tid före ikraftträdandet.

SFS 2006:359

På regeringens vägnar

BERIT ANDNOR

Kjell Rempler
(Socialdepartementet)

